

Nedeľa 15.12.2024 o 18 h (prípadne o 17h)

Úvod – otvorenie, privítanie **moderátor** úvod a 1 časť do 0,30 h

1.časť – zvyky

Výberovka z SZUŠ-koly

Betlehemci –3 deti koledníci

2.časť – vianočný príbeh:

*****PIESEŇ Živičná

Príde v tme, osvietení iba on:

Rozprávač – moderátor prinesie, prevezme papierový Betlehem od koledníkov:

„Čo poviete, mne sa zdá, že tento Betlehem je maličký. Možno si poviete, to nevedí, keď ja ho už poznám. Lenže vy nevidíte, a vy tam celkom na konci už vôbec nie, čo tu je ? Je tu niekto, koho sme si nevšimli. Zabudli na neho.

Vyberie z Betlehema postavičku dievčatka-bábiku

Je tu dievčatko. Z kade? Prečo?

Tak ja Vám o tom teraz niečo prezradím.

V ďalekej krajine, za horami dolami a ešte trochu viac, ... Dávno, pradávnou, pred viac ako dvetisíc rokmi, narodilo sa tam malé dievčatko. Od začiatku bolo veľmi šikovné a rado sa učilo. Bolo však maličké. Akosi pomaly rástlo. Ťahali ho aj za uši, ale nepomáhali to.

Príde na scénu dievčatko s hviezdičkami na paličkách v ruke a tancuje si s nimi a natáhuje sa

V noci, keď pozorovalo jasnú oblohu, zdalo sa mu, že narástlo. Hviezdy boli tak blízko, že sa ich skoro dotýkalo. Veľmi rado pozeralo na ne, milovalo ich. Jednu z nich malo najradšej a dalo jej meno Miriam. Povedalo si: „Budeš sa volať Miriam ako ja. Ty budeš moja veľká hviezda, veľká Miriam.“

Vráti paličky, hviezdičky na miesto a naduje sa

Ráno však bolo všetko po starom. Prišiel deň a dievčatko Miriam zosmutnelo. V odraze jazierka vidí opätovne len malé dievčatko.

Dievčatko prehovorí, vzdychá:

Áno, Mirka malé škvŕňa.

Rozprávač je podá noviny – (zvitok) a povie:

Miriam, pozri. Tu je super správa. Čítaj ! Traja múdri králi Gašpar, Melichar a Baltazar objavili novú, ... , úžasnú hviezdu. Hviezda, ktorá svieti najviac zo všetkých a ukazuje cestu, kade kráčať.

Dievčatko prehovorí:

Túto hviezdu musím nájsť. Poznať tajomstvo, prečo je taká výnimočná. Potom ani ja už nebudem malá, ale veľká. Nebudú sa mi smiať, ale budú si ma vážiť. Budú sa mi prihovárať pekne, zdvorilo...

Rozprávač odpovie:

To sa, ale budeš musieť vydať na cestu cez tri kráľovstvá, aby si ju videla. Tak sa potom staneš veľká. Kráľovi, ktorému patrí hviezda musíš priniesť dary. On túto hviezdu stvoril a treba sa mu za ňu poďakovať.

Dievčatko prehovorí: balí si veci na cestu, darčeky

Táák dóbrée, pôjdem. Poďakujem sa kráľovi, že ma prijal a ukázal hviezdu a dám mu tri dary.

Bude to viac ako od troch kráľov. Určite si ma kráľ oblúbi.

Nech sa páči Vaša výsosť túto vysokú palicu. Zíde sa Vám. Poddaní Vás budú lepšie poslúchať. A tuto ľa, prijmite krásne obrázky do Vašich nádherných siení paláca. Sama som ich maľovala. Budú ich návštevníci Vašich komnát obdivovať. A tento zvonček, bez toho sa nedá nič dirigovať. (Bim, cing) kde ste moje služobníctvo, treba chystať hostinu. (Bim, cing) kde ste moje služobníctvo, treba ... Treba sa mi pobaliť. (dáva veci do vožika) Ešte chvíľu.....a budem pri ňom a on mi povie: Miriam, ty si už veľká.

....Pozrite sa všetci,... aká veľká....aká vysoká,.... takmer sa dotýka hviezd.

Dievčatko sa naťahuje, tancuje s darčkami a palica, obrázky, kára so zvončekom a ide na cestu

*****

Dievčatko vstúpi do kráľovstva hluchého dieťaťa, (nemohra)

Snaží sa hluché vysvetliť starostlivému sluhovi, že chce poliať kvetinku v kvetináči.

Ukazuje na ňu. On to nepochopí a odstrihne ju a dá ju do vázy. Veľmi je smutné, plače.

Dievčatko prehovorí:

Neplač, nesmúť. Pomôžem Ti, aby Ti rozumeli. Ty nemôžeš hovoriť, ale budú hovoriť za teba moje obrázky. Keď budeš chcieť povedať ľúbim kvetinku, ukážeš tento obrázok kvetinky, potom ho objímeš a pobožkáš ho. Keď budeš chcieť kvetinku poliať, ukážeš tento obrázok. Na ňom je namaľovaná krhla a tvoj sluha ti ju donesie.

Vyskúšajú si to tak aj urobiť, ale s krhlou sa nechtiac oblejú a vznikne z toho oblievačka, naháňačka a veľa smiechu. Dievčatko akoby utečie, teda pokračuje ďalej v ceste. V tme ešte stále zaznieva nahrávka smiechu...

*****

Na svietenie: Scénka - druhé kráľovstvo slepého

Slepé dieťa nemôže ísť von, zakopáva, naráža do vecí, nevie sa orientovať a tak narazí smutné aj do dievčatka.

Slepé prehovorí:

Jaj.....Kto si ? Čo tu robíš ?

Dievčatko odpovedá:

Neboj sa, ja som Mirka. Hľadám hviezdu.

Slepé prehovorí:

Na čo ti bude hviezda ?

Dievčatko odpovedá:

Chcem byť veľká ?

Slepé prehovorí:

A hviezda to dokáže ?

Dievčatko odpovedá:

Keď sa v noci pozerám na žiariace hviezdy, cítim sa taká veľká, že takmer sa ich dotýkam a ony mňa. A tá najväčšia bude určite tá, ktorej sa dotknem.

Slepé prehovorí:

Ty vidíš hviezdy a ja len tmu. To je moje nešťastie. Nemôžem byť ani s priateľmi, ani ísť von, lebo len narážam do všetkého. **A plače, narieka**

Dievčatko odpovedá:

Nesmúť, máš dobré srdce, ktoré vidí aj v skrytosti. Ale, aby sa ti dalo pohybovať slobodne dám ti vynikajúcu pomôcku. Túto palicu. Je pevná. Palica narazí ako prvá a nie ty. Budeš vedieť kade ísť a zaiste aj iní, ktorí ťa s ňou zbadajú, prídu k tebe bližšie.

Slepé prehovorí:

Jéj...Ďakujem. To som mohol už skôr na to prísť. Idem ihneď von, poviem to všetkým. Ja mám teraz slobodu. Ja si už viem poradiť s prekážkami.

*****

Chromé sa mrví, plazí, nemôže sa pohnúť a smutne hovorí:

Samota, samota. Ešte aj choroba, Jááj všetko ma bolí.

Dievčatko prehovorí:

Nesmúť prosím ťa. Sú deti, ktoré sú na tom horšie ako ty.

Chromé hovorí:

A ty, čo to hovoríš, odkiaľ si ?

Dievčatko kývne rukou a prehovorí:

To je jedno odkiaľ som, ale ty nie si človek slepý a ani hluchý, asi len lenivý?

Chromé hovorí:

Tak to je vrchol. Dievčisko jedno, nepomôžeš a ešte aj odsudzuješ chorých.

Dievčatko hovorí:

Nehnevaj sa prosím, hneď. Neboj sa niečo vymyslíme.

Dievčatko sa odvráti a zamyslí sa, zosmutnie

Už mám len posledný darček, keď ho dám tejto lenivej mrzutosti, tak nebudem mať nič pre kráľa. To je hrozné. Ale ako ho môžem nechať v jeho stave ? To nie je mysliteľné !

Dievčatko sa opäť obráti k chromému

Videl si už toto. Ukáže mu vozík a zazvoní. Pribehne pomocník a naložia ho na vozík.

Ťahajú ho, on zvoní, smeje sa ... a dievčatko odchádza.

Ide ďalej smutné, spieva si .... medzi tým sa pripraví betlehemska scéna

Hviezdička Betlémska, kde si ?

*******PIESEŇ: Prichádza Kráľ slávy**

Rozprávač – sa opäť objaví a uvedie betlehémsku scénu

Milujúci Jozef a krásna Mária majú najvzácnejší dar svojho života malé dieťa menom Ježiš. Všetci navôkol počujú radostnú zvesť: „Narodil sa Ježiško, Spasiteľ sveta!“.
Prichádzajú pastieri (**zazvonia zvončeky a prídu valasi**), prišli aj traja Mudrci od východu, Gašpar, Melichar a Baltazár. Majú so sebou aj vzácne dary. Prinášajú zlato (**kráľ príde k jasliam, kľakne si a odovzdá pokladnicu**), to je poklad - zlato lásky, ... druhý kladie kadidlo (**položí dymiacu kadidelnicu**), to je dar našej modlitby, ktorá nás povznáša hore k nebesiam, k nášmu Bohu .... a ten tretí teraz prináša vzácnu myrhu, ktorá nám pripomína utrpenie, obetu... bez ktorej nemôže láska existovať, bez ktorej sa nedá zvíťaziť nad sebecktom.

*******PIESEŇ: Potom detský zbor spieva:**

Hviezdička Betlemská, kde si? Putuješ cez hory, lesy, Ježiška hľadám. Poklady nenašli by ste, len srdce chudobné, čisté, do jasiel vkladám, do jasiel vkladám.

Králi priniesli krásne dary. A pozrite kto tu je. Naše dievčatko, Mirka. Ale, čo sa stalo, je smutná. Ona toľkých rozveselila a celkom zabudla na seba. Nemá žiaden dar. Ako sa na ňu kráľ teraz pozrie. Všetci majú dar a Mirka má prázdne ruky. Nemá nič, len prázdne ruky, prázdne ruky.

Mirka smutne stojí, plače a vystiera, ukazuje svoje prázdne ruky

Mária prehovorí: obráti sa s prosbou na Jozefa

Jozef, prosím ťa, prines obrus. Privítame pútnikov...

Jozef prehovorí: obráti sa na Máriu s prosbou

Mária, neviem kde máme obrus. Pod' mi prosím pomôcť.

Mária prehovorí: v rukách drží Ježiška, hľadá miesto kde ho uloží

Počkaj chvíľu, mám v náručí naše dieťa. Mirka, pod' sem. Ty si už veľká, pomôžeš mi ?

Spolu pochovajú dieťa v naručí. Mária má v naručí obe deti. Sv.Jozef sa prikloní a usmeje sa. Prichádza zástup anjeliakov a po rozprávačovi zneje: Tichá noc...

Rozprávača prehovorí:

A tak sa Mirka stala veľkou a v rukách drží najvzácnejší dar sveta.

1. Tichá noc, svätá noc! – Všetko spí, všetko sní, - sám len svätá bdie dôverný pár, -

stráži Dieťaťatko, nebeský dar. – Sladký Ježiško spí, sní, - nebesky ticho spí, sní.

2. Tichá noc, svätá noc! – Anjeli zleteli, - najprv pastierom podali zvesť, - ktorá svetom dnes dáva sa niest': - Kristus, Spasiteľ je tu, - Tešiteľ sveta je tu!

3. Tichá noc, svätá noc! – Nežná tvár, lásky žiar – božsky rozsieva v jasličkách tam: - bije záchranná hodina nám – v tvojom zrození, Boh Syn, - Ježiško, Láska, Boh Syn!

Všetci herci sú v Betleheme... Zhasne svetlo a prídu hostia.

Moderátor privíta...začne koncertná časť: *******PIESENE:**

1. Každý deň, budú vraj Vianoce

2. Príde čas

3. Šťastné a veselé

4. I'm driving home for Christmas

Štefo	Rozprávač – čierny klobúk, čierny dlhý kabát ... kúzelník
Katka -Agneska	Mirka – dievčatko copaté, so sukničkou
Samko – Sofi	Hluchý – zimné ochrany na uši
Sofi, Anička	Sluha – ako lokaj
Lea – Miška	Slepý – šatka cez oči
Miška, Adka	Hviezdičky, Zbor detí – ako na dvor – chuliši

Eli – Miško	Chromý – poobväzovaný, obvazy (s barlou)
Mat'o, Martin, Kamil	3 králi

Baška	Mária máme obl.
Jakub	Jozef máme obl.
...	3 pastieri, aspoň dvaja, máme hune
Anjelikovia z MŠ	detičky

Bábika-dieťaťko Ježiško	?, bábika
-------------------------	-----------

Moderátor-fara	fara
Šepkár	
Doprovody detí, pomocníci aspoň 6 zvukári	

vecičky:

papierový betlehem

bábika - dievčatko

váza s hviezdičkami na paličkách

jazierko: modrý krepák, alobal, zrkadielko

noviny – zvitok

bubienok na správy

kára

zvonček

spiežovce, alebo zvončky pastierov a tak...

palica

obrázky A3,A4: dážd', srdiečko, krhla, kvetinka, autoportrét dievčatka...

kvetináč s kvetinkou

váza

nožnice (mám aj záhradné)

krhla

poklad – zlato

kadidlo (Kostolník-výbava)

myrha – lodička s tymiánom, nádoba na krém, olejnička

lampáše – plasty z kostola

zapaľovač

špajgle